

Домашнє насильство

Щороку з 25 листопада до 10 грудня відбувається Всеукраїнська акція «16 днів проти насильства».

Основне завдання цієї кампанії привернути увагу спільноти до двох актуальних проблем: запобігання і протидія домашньому насильству та торгівлі людьми, а також активізація діяльності державних установ, громадських організацій заради захисту прав людини.

Офіційно, цей день був оголошений Генеральною Асамблеєю ООН 1999 року, але відзначати його почали з 1981 року – як пам'ять про трагічну загибель трьох сестер Мірабаль, які були жорстоко вбиті під час диктатури домініканського правителя Рафаеля Трухільо в 1960 році.

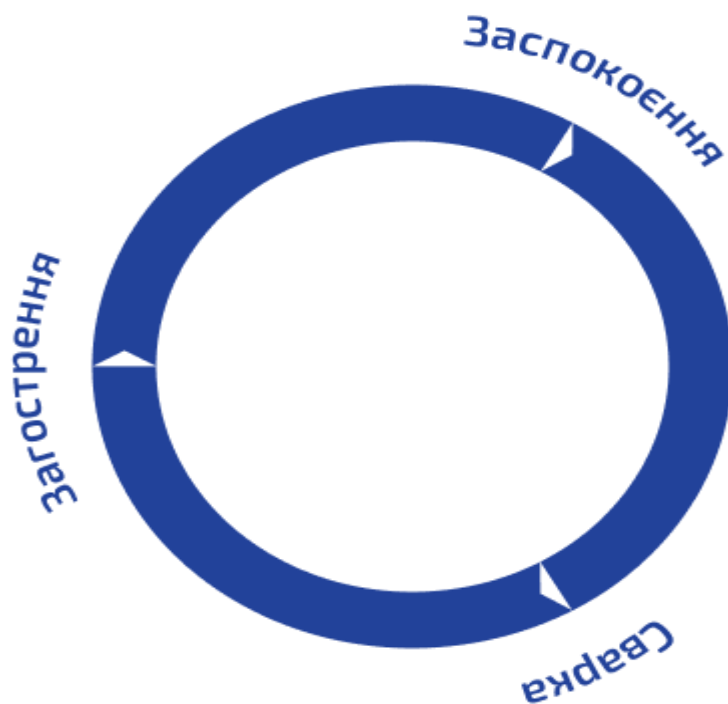
У знак підтримки, люди у всьому світі пов'язують помаранчевою стрічкою свій одяг. Це офіційний колір протидії насильству, що символізує світле та вільне майбутнє.

«16 днів проти насильства» – це нагода ще раз нагадати громадськості про існування цих проблем у суспільстві, підвищити рівень обізнаності людей щодо усіх форм насильства, продовжити процес створення недискримінаційного простору для життя, розвитку і професійного зростання кожної людини.

Що таке «домашнє насильство» згідно із законом?

Домашнє насильство - протиправні дія або бездіяльність (а також погрози їх вчинення) у формі фізичного, сексуального, психологічного, економічного насильства, що вчиняються у визначеному колі осіб, незалежно від місця їх проживання.

(Організаційно-правові засади запобігання та протидії домашньому насильству визначені Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»). Цей Закон також визначає основні напрями реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, спрямовані на захист прав та інтересів постраждалих осіб).

Циклічність
насильства

Сварка
Збільшення напруги
Загострення
Агресія та насильство
Заспокоєння
Каяття, припинення
Кого це може стосуватися?

- мати
- батько
- діти
- прийомні діти
- прийомні батьки
- батьки-вихователі
- діти-вихованці
- двоюрідні дід та баба
- племінники
- опікуни
- чоловік і дружина
- подружжя
- подружжя у цивільному шлюбі
- колишнє подружжя
- наречені
- особи, які мають спільну дитину
- двоюрідні онуки
- особи, які перебувають під опікою чи піклуванням
- патронатні вихователі
- рідні брати та сестри
- двоюрідні брати та сестри
- рідні бабуся та дідусь
- прадід та прабаба
- дядько та тітка
-

Форми (види) домашнього насильства

Фізичне

Це коли вас б'ють чи штовхають, не випускають з власного дому або не пускають до нього, змушують до вживання алкоголю чи наркотиків. Вам погрожують позбавити життя чи навмисно створюють ситуації, які можуть становити загрозу вашому здоров'ю та безпеці. Проти вашої волі вас

переміщують у межах однієї держави або за кордон із застосуванням сили, погроз чи обману.

Прояви:

- заподіяння тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості
- ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання
- ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані
- залишення в небезпеці
- незаконне позбавлення волі

Щось із цього відбувається з вами чи знайомою вам людиною?

Не зволікайте! Телефонуйте за номером «102», викликайте поліцію прямо зараз!

Сексуальне

Це коли вас примушують до небажаних статевих стосунків, торкаються до інтимних частин вашого тіла без згоди. Вас примушують спостерігати за статевими актами (дивитися порнопродукцію) тощо. Вас примушують займатися проституцією.

Прояви:

- примушування до статевого акту
- проникнення в тіло людини без її згоди
- примусові пестоші без проникнення у тіло
- примушування до зайняття проституцією
- примушування до перегляду порнографії

Щось із цього відбувається з вами чи знайомою вам людиною?

Не зволікайте! Телефонуйте за номером «102», викликайте поліцію прямо зараз!

Психологічне

Це коли вами маніпулюють задля власної вигоди. Вас систематично шантажують, переслідують та залякують. Вас постійно та цілковито контролюють, зневажають як особистість, критикують та насміхаються над вами. Вам погрожують відібрати ваших дітей, обмежують у контактах з близькими та друзями. Вам або третім особам погрожують вбивством чи каліцтвом.

Прояви:

- приниження, переслідування, залякування
- діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи
- словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб
- контроль у репродуктивній сфері
- дії, що завдали шкоди психічному здоров'ю особи

Щось із цього відбувається з вами чи знайомою вам людиною?

Не зволікайте! Телефонуйте за номером «102», викликайте поліцію прямо зараз!

Економічне

Це коли вам забороняють працювати, у вас вилучають ваші власні кошти. Ваше особисте майно пошкоджують або ламають. Вам незаконно обмежують доступ до житла чи позбавляють його. Вас позбавляють їжі та води.

Прояви:

- умисне позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів
- залишення без догляду чи піклування
- заборона працювати, примушування до праці
- перешкоджання в отриманні необхідних послуг з лікування чи реабілітації
- заборона навчатися

Щось із цього відбувається з вами чи знайомою вам людиною?

Не зволікайте! Телефонуйте за номером «102», викликайте поліцію прямо зараз!

Якщо ви постраждали або стали свідком домашнього насильства — телефонуйте за номером 102

План безпеки

Підготовчий етап

Сплануйте втечу завчасно.

Зробіть копії або фото важливих документів (паспорт, ідентифікаційний код, свідоцтва про народження власне та дітей, свідоцтво про шлюб, посвідчення, документи про право власності, медичні картки довідки тощо).

Заздалегідь та таємно закрийте банківські рахунки, відкладіть та сховайте готівкові гроші із розрахунку на 3-5 днів.

Зробіть дублікати ключів.

Зберіть речі першої необхідності (ліки, засоби гігієни, одяг, взуття, цінні речі, ювелірні прикраси).

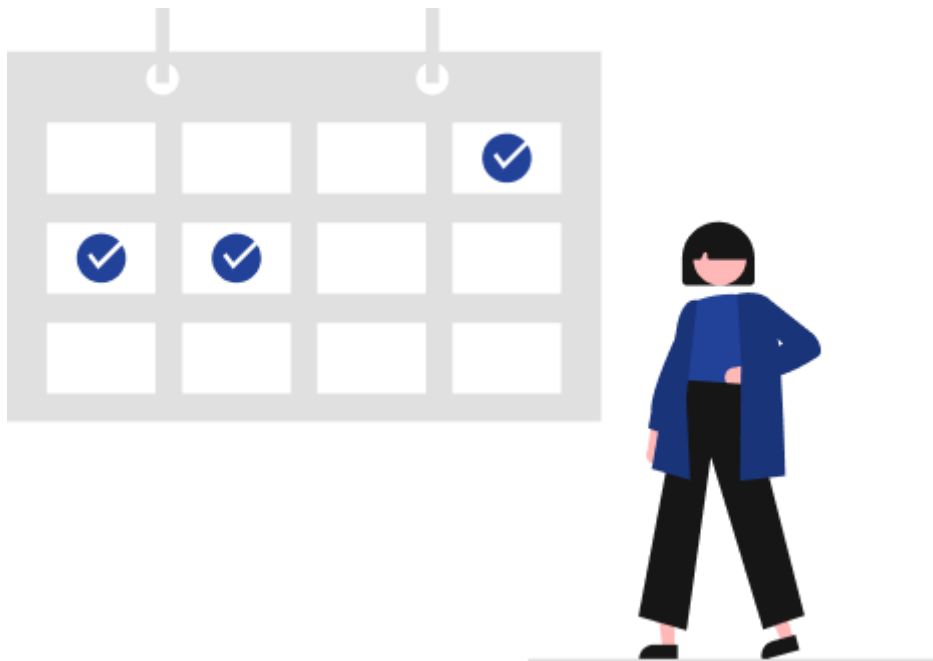
Зберігайте копії зібраних документів та речі у надійному та доступному для вас місці або у людей яким ви довіряєте.

Видаліть історію пошуку в інтернеті, вимкніть у налаштуваннях смартфона (планшету, ноутбуку) послугу визначення геолокації, видаліть історію листування електронної пошти та історії чатів у месенджерах, заблокуйте власні акаунти у соцмережах.

Домовтесь з сусідами, друзями та близькими людьми щодо сигналів про перебування у небезпеці, щоб вони знали коли ви потребуєте допомоги.

Знайдіть місце, яке б стало тимчасовим надійним прихистком.

Пам'ятайте про те, що кривдником можуть бути не тільки родичі за законом, але і співмешканці, наречені, колишнє подружжя незалежно від того, чи проживаєте ви разом, а також особи, що не є вашими родичами, але пов'язані з вами спільним побутом.

Критичний етап

Посткритичний етап

Якщо в сім'ї є діти

Домашнє насильство в умовах війни

Домашнє насильство в умовах війни ПЛАН БЕЗПЕКИ

Міністерство
Внутрішніх Справ
України

НАЦІОНАЛЬНА
ПОЛІЦІЯ

НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЦЕНТР
РАВНОСТІ

UN WOMEN

Якщо ви знаходитесь на окупованих територіях

1. За можливості, знайдіть спосіб якнайшвидше виїхати на територію підконтрольну Україні. Майте підготовлені особисті речі, документи, гроші.
2. Тримайте контакт з довіреною особою, щоб вона/він зміг(ли) діяти за вас, якщо ви не можете зв'язатися з вами.
3. Зафіксуйте, за необхідності, будь-які докази ситуації домашнього насильства.
4. Намагайтеся передати докази (фото, відео) вивчене стосовно вас або вашої дитини домашнього насильства знайомим або іншій довірчій особі, яка перебуває на підконтрольній Україні території.
5. Знайдіть підтримку серед людей, яким ви довіряєте.
6. Зверніться до поліції одразу як опинитесь на підконтрольній Україні території.

Якщо ви знаходитесь на території підконтрольній Україні

1. Повідомте поліцію за номером 102 чи зверніться особисто до найближчого відділу поліції (в деяких регіонах працюють чат-боти для повідомлення поліції).
2. Знайдіть адреси місць, де можна захиститися на них у разі необхідності, та продумайте маршрут, як швидко потрапити туди. Підготуйте копії документів, речі певної необхідності.
3. Зверніться у разі необхідності за медичною допомогою за номером 103.
4. За необхідності зверніться до центрів соціальної допомоги, головні ОПТ, представників національної соціальної служби або громадських організацій та обговоріть можливі кроки вирішення ситуації.
5. Зверніться до безоплатної правової допомоги у вашому регіоні за отриманням юридичної підтримки (допомога при складанні заяви на виведення обмежувального припису, стягнення матеріальної чи моральної компенсації, допомога при розлученні, визначенні місця проживання дитини, представництво у суді тощо).
6. Отримайте консультацію щодо можливих подальших кроків за телефонами гарячих ліній.

Якщо у вас є діти

1. Підготуйте дитини речі, улюблені іграшки, потурбуйтеся про невеликий пакунок з простою їжею для дитини.
2. Дізнайтесь з хідною, якій довіряєте про складний план дій у разі, якщо виняте необхідність на довгий час представляти інтереси вашої дитини (на кордоні, у суді тощо).
3. Зробіть копії документів дитини, підготуйте документи для визначення законного представника дитини у разі, якщо один з батьків є криміномом та має діючий обмежувальний припис стосовно дитини, чи інші заборони визначені судом.
4. Зафіксуйте тілесні ушкодження (фото, відео) дитини з метою подальшої передачі цих доказів поліції, якщо насильство вчинялось по відношенню до неї.

Пам'ятайте!

Дитина, яка стала свідком домашнього насильства викладено до Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», набуває постраждалою від домашнього насильства. Необхідно звернути увагу правоохоронних органів на цей факт, та вимагати зафіксувати його у матеріалах справи.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ НА ЧАС ДІЇ КОМЕНДАНТСЬКОЇ ГОДИНИ У ВАШОМУ РЕГІОНІ!

ДЕ ЗНАЙТИ ДОПОМОГУ

Україна:

102 — поліція, екстрений номер
випливу поліції (повідомити про
злочин чи правопорушення)

0-800-500-202 — гаряча лінія
Національної поліції України

15-45 — урядова гаряча лінія

15-47 (з мобільного чи
стационарного) — національна
гаряча лінія з протидії
домашньому та гендерно
зумовленому насильству

0-800-500-335 (безкоштовно з
стационарного або мобільного) —
національна гаряча лінія
з попередження домашнього
насильства, торгівлі людьми
та гендерної дискримінації

116-123 — короткий номер
з мобільного (швидкодіє,
безкоштовно, анонімно та
конфідентційно)

0-800-500-225 (безкоштовно
зі стационарного, анонімно та
конфідентційно) — національна
дитяча гаряча лінія

116 111 (з мобільного телефону)
(раніт з 12:00 до 20:00,
об з 12:00 до 16:00)

0-800-213-103 (швидкодіє) —
інформаційна лінія центру
з надання безоплатної
автономної правової допомоги

За кордоном:

Якщо ви постраждали від
домашнього насильства або є
ризики такої ситуації, ви можете
звернутися до місцевої поліції.

СЛОВАЧЧИНА
358 або **112** — поліція
0 800 213 212 — громадська
гаряча лінія

ПОЛЬЩА
112 або **997** — поліція
800 12 00 02 — національна
польська служба екстреної
допомоги для постраждалих
від домашнього насильства
crik.org.pl/en — центр проєкту
жінки
000 07 07 17 (психологічна,
соціальна, правова підтримка)

+48 477 21 75 75
wockp/web/udsc/ukraina-en —
офіційний сайт для українців,
які приїждять до Польщі

МОЛДОВА
112 — поліція
0 8008 8088 — лінія допомоги
жінок ГО «Ал Стара
Молдова»
0 800 800 00 — центр прав
жінки
cdt.md/ru
УГОРЩИНА
107 — поліція

+3580205520 — національна
безкоштовна гаряча лінія
www.ku.fi

РУМУНІЯ
112 — поліція
0 800 900 333 — безкоштовна
закордонна гаряча лінія
для підтримки з питань
домашнього насильства
+40753 093 531 — лінія
підтримки асоціації за свободу
та рівність
Bright Sky Ro — заступник
для поліцейської допомоги

КОНТАКТИ ГАРЯЧИХ ЛІНІЙ
www.be.by/3WY1Mo

Електронні канали консультування:

**Національна гаряча лінія з
попередження домашнього
насильства, торгівлі людьми
та гендерної дискримінації**
Електронна пошта:
hotline@la-strada.org.ua
Telegram: [NHL16123](https://t.me/NHL16123)
Messenger: [lastradaukraine](https://m.me/lastradaukraine)
Skype: [lastrada-ukraine](https://www.skype.com/en/contacts/lastrada-ukraine)